

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

Pécel Város Önkormányzata

2019. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Átfogó értékelés
Pécel Város Önkormányzata 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról átfogó értékelést készít.

Az önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete határozza meg.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja:

1. a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adatait;
2. az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítását:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számát, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek számát, a kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatokat, az elutasítások számát, főbb okait, az önkormányzatot terhelő kiadás nagyságát,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatokat;
 - a gyermekétkeztetés megoldásának módjait, a kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatokat;
3. az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az alábbiak szerint:
 - a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok;
4. a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait, továbbá bemutatja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapításokat;
5. a jövőre vonatkozó javaslatokat, célokat a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések);
6. a bűnmegelőzési program főbb pontjait (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számát, a bűnelkövetés okait;
7. hogy a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

1. Pécel város lakosságának demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A város népességének korcsoportos megoszlása:

életkor	2015	2016	2017	2018	2019
0-14:	2.797	2.814	2.884	2960	3047
15-18:	654	640	654	691	724
Lakosságszám összesen (december 31-i állapot)	15.912	16.005	16.311	16.564	16.723

A város állandó lakossága a 2019. december 31-i állapot szerint 16.723 fő. Ebből a 0-18 év közöttiek létszáma 3.771 fő (22,5%), ez minimális növekedést mutat a 2018. évi 22 %-hoz képest.

A 18 év alattiak korcsoportos megoszlása:

korcsoport	2015	2016	2017	2018	2019
0-3 éves	741	709	706	736	794
4-6 éves	567	582	612	623	626
7-14 éves	1.489	1.523	1.566	1.601	1.627
15-18 éves	654	640	654	691	724
összesen	3.456	3.451	3.454	3.651	3.771

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A települési önkormányzatok ellátási kötelezettségét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.), a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), valamint a Gyvt. határozza meg.

A pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátások, támogatások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítse annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen. Az önkormányzat a vonatkozó jogszabályok alapján – kötelező ellátásként – 2019. évben az alábbi pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátásokat biztosította:

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) települési támogatások,
- c) gyermekétkeztetés (szünidei gyermekétkeztetés)

A Pécel Város Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) által biztosított szociális támogatásokat és azok jogosultsági feltételeit, valamint eljárási szabályait Pécel Város Önkormányzatának Képviselő-testületének a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet) tartalmazza.

A 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet nem tartalmazza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság szabályait, mivel azokat teljes körűen a Gyvt. és a Gyer. szabályozza. Az önkormányzat a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet megalkotása során kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a pénzügyi lehetőségeihez mérten gondoskodni tudjon azon polgáraitól, akik jövedelmi, egészségügyi, családi okból vagy életkoruk miatt segítségre szorúlnak.

A pénzbeli és természetbeni ellátások hatékonyságát az önkormányzat folyamatosan felülvizsgálja. Az adatok elemzését követően, valamint a gyakorlati tapasztalatok figyelembe vételével a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet az elfogadását követően már több alkalommal, 2019. évben két alkalommal (január, október) került módosításra.

Az egyes támogatásokat az önkormányzat a polgármesteri hivatal szociális feladatokat ellátó szervezeti egysége, az Igazgatási Iroda útján biztosítja.

A szociális terület ügyiratforgalma 2013-tól jelentősen csökkent, melynek legfontosabb oka a szociális igazgatásban a járási hivatalok hatáskörének túlsúlya. 2013 és 2015 között több szociális ellátási formával kapcsolatos hatáskör átkerült a járási hivatalokhoz (pl. aktív korúak ellátása, ápolási díj megállapítása, közgyógyellátás) vagy ellátások szűntek meg (pl. lakhatási támogatás, óvodáztatási támogatás).

Az ügyiratforgalom jelentős csökkenése is indokolta, hogy 2017. évtől 2 ügyintéző helyett már csak egy fő (felsőfokú végzettségű) ügyintéző látja el a szociális igazgatási feladatokat.

2.1. Jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági intézkedések:

A Gyvt. 2013. január 1. napjával történő módosításának értelmében a jegyző hatáskörébe a következő gyámhatósági intézkedések tartoznak:

- a) gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmány végzése,
- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása,
- c) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- d) gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés,

e) egyéb, jogszabályban meghatározott gyermekvédelmi és gyámügyi feladatok ellátása.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a vonatkozó jogszabályokban meghatározott kedvezmények igénybevételére. Így különösen:

- a bölcsődés, az óvodás és az 1-8. évfolyamos nappali iskolai oktatásban részt vevő gyermek jogosult az intézményi térítési díj 100%-ának igénybevételére,
- továbbá 50%-os étkezési kedvezmény illeti meg a középiskolában tanulmányokat folytató gyermekeket,
- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményre (pl. ingyenes tankönyv),
- az adott év augusztus 1. napján és az adott év november 1. napján jogerős határozattal megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családokat 2019. évben gyermekenként 6.000 Ft értékű, a jogerős határozattal megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő és hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családokat gyermekenként 6.500 Ft értékű pénzbeli támogatás illeti meg.

A kedvezmény 2006-ig pénzbeli támogatási formaként, rendszeres gyermekvédelmi támogatás néven működött, mely 2006-ban beépült a családi pótlékba. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény mint új támogatási forma létrehozásának indoka az volt, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz kötődő egyéb természetbeni gyermekvédelmi kedvezmények (pl.: ingyenes, illetve kedvezményes étkezés, tankönyvtámogatás) igénybevételének lehetősége továbbra is biztosítható legyen a legrászorultabbak részére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan 2012 októberétől pénzbeli támogatás helyett természetbeni támogatásként Erzsébet-utalvány formájában nyújtandó természetbeni támogatás kerül megállapításra évi két alkalommal a beiskolázás terheinek csökkentése céljából.

2019. január 1. napjától kezdődően az Erzsébet Utalványforgalmazó Zrt. megszüntette mind a papír alapú, mind az elektronikus Erzsébet-utalvány forgalmazását. Az Erzsébet-utalványokat 2019. december 31. napjáig lehetett felhasználni.

Erre tekintettel a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 32. §-a módosította többek között a Gyvt. vonatkozó szakaszait, így az Erzsébet-utalvány helyett ismét pénzbeli támogatást kapnak a jogosultak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítását teszi lehetővé a jogszabály olyan gyermekes családok esetében, ahol a gyermeket egyedülálló szülő neveli, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy a nagykorúvá vált 23. életévét még be nem töltött fiatal felnőtt nappali oktatás munkarendje szerint folytat tanulmányokat, vagy a nagykorúvá vált, 25. életévét még be nem töltött fiatal felnőtt felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum mindenkori legkisebb összegének 145%-át.

Minden más esetben akkor állapítható meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum mindenkori legkisebb összegének 135%-át. Az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény támogatásként adható összegét az Országgyűlés a mindenkori költségvetési törvényben határozza meg. További feltétel a vagyoni helyzet vizsgálata, melynél az egy főre jutó vagyon értéke nem haladhatja meg a vonatkozó jogszabályban meghatározott mértéket. A jogszabályi feltételek fennállása esetén legfeljebb 1 éves időtartamra kerülhet megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után, a gyermek családba fogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

2015-ben 151 családban nevelkedő 292 gyermek, 2016-ban 123 családban nevelkedő 259 gyermek, 2017-ben 99 családban nevelkedő 228 gyermek, 2018-ban 90 családban nevelkedő 189 gyermek, 2019-ben 81 családban nevelkedő 161 részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A jogszabály értelmében a 25. évet be nem töltött közép-, illetve felsőfokú nappali tagozaton tanuló fiatal is részesülhet a kedvezményben. 2015. évben 33 fő, 2016. évben 17 fő, 2017. évben 13 fő, 2018. évben 9 fő,

2019-ben 6 fő nagykorú szerepelt kedvezményezettként a nyilvántartásunkban.

2015-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel érintett 151 péceli családból 80 (53 %), 2016-ban 123 péceli családból 73 szülő (59%), 2017-ben 123 péceli családból 73 szülő (59%), 2018-ban 90 péceli családból 54 szülő (60%), 2019-ben 81 péceli családból 47 szülő (58%) nyilatkozott arról, hogy egyedülállóként neveli gyermekét/gyermekeit.

2019. évben a 81 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családból 110 gyermek élt olyan családban, ahol az adatok szerint a család egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (2019. évben ez az összeg 28.500 Ft volt). A 161 főből csak 51 gyermeket nevelt olyan család, ahol ez az összeg megközelítette a jogosultsági értékhatár maximumát, azaz az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135-145 %-át.

A 81 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családból 37 család 1 gyermeket nevel. A gyermeküket egyedül nevelő 47 szülőből is legtöbben, összesen 27 fő, 1 gyermeket nevel.

2015-ben a 292 fő kedvezményezett gyermekből 13 (4,5 %), 2016. évben a 259 gyermekből 5 fő (1,9 %) volt tartósan beteg vagy fogyatékkal élő. 2017-ben a 228 gyermekből 6 fő (2,6 %), 2018-ban a 189 gyermekből 5 gyermek (2,6 %), az elmúlt évben 7 gyermek (4,3%) esetében igazolták a szülők/törvényes képviselők mint kérelmezők a gyermek tartós betegségét vagy fogyatékoságát. 2019. évben mind a 7 gyermek a 6 év feletti korosztályból került ki.

2017. január 1-jével a Gyvt. 20/A. §-a módosításával differenciálták a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó Erzsébet-utalványok összegét. Figyelemmel a módosításra, azon gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén és november 1-jén fennállt, alapösszegű pénzbeli támogatásra, esetenként és gyermekenként 6.000 Ft, azon gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága és a gyermek hátrányos/halmozottan hátrányos helyzete a tárgyév augusztus 1-jén és november 1-jén fennállt, emelt összegű pénzbeli támogatásra, esetenként és gyermekenként 6.500 Ft kifizetésére került sor. 2019-ben ez a támogatás már pénzbeli támogatásként került megállapításra.

A 2019. augusztus 1. napján fennálló jogosultsággal kapcsolatosan 111 kiskorú és 5 nagykorú gyermek részére összesen 696.000 Ft értékben alapösszegű, 61 kiskorú és 1 nagykorú gyermek részére összesen 403.000 Ft értékben emelt összegű, azaz összesen 1.099.000 Ft összegű pénzbeli támogatás került kifizetésre.

A 2019. november 1. napján fennálló jogosultsággal kapcsolatosan 101 kiskorú és 2 nagykorú gyermek részére összesen 618.000 Ft értékben alapösszegű, 47 kiskorú és 0 nagykorú gyermek részére összesen 305.000 Ft értékben emelt összegű, azaz összesen 923.500 Ft összegű pénzbeli támogatás került kifizetésre.

Az önkormányzatot a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény vonatkozásában kiadás nem terheli tekintettel arra, hogy a hozzá kapcsolódó normatív kedvezményeket az állam finanszírozza.

2015. évben 4, 2016-ban 25, 2017. évben 9, 2018. évben 5, 2019-ben 5 alkalommal került sor a benyújtott kérelmek elutasítására, vagy az eljárás megszüntetésére, jellemzően a jogszabályban meghatározottnál magasabb egy főre jutó jövedelem, a törvényben meghatározottnál magasabb vagyoni érték vagy a hiánypótlás nem teljesítése miatt.

2013. szeptember 1-jei hatállyal a Gyvt. 67/A. §-a rögzíti a gyermek, a nagykorúvá vált gyermek **hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetének** megállapítására vonatkozó szabályokat.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetet a jegyző 1 év időtartamra állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállásával egyezően. Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, illetve nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi lehetőségek közül legalább egy, halmozottan hátrányos helyzetű az, aki esetében legalább két tényező fennáll:

- a gyermeket nevelő szülők legmagasabb iskolai végzettsége alacsony;
- a gyermeket nevelő szülők bármelyike aktív korúak ellátására jogosult vagy 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartja nyilván a munkaügyi kirendeltség;

- elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény.

2017-ben 48 gyermek hátrányos helyzetének, 1 fő gyermek halmozottan hátrányos helyzetének, 2018. évben 54 gyermek hátrányos helyzetének, 2019-ben 52 gyermek hátrányos helyzetének megállapítására került sor. A 2019. évi 52 főből 51 kisgyermek esetében a szülők/családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, 1 gyermek esetén az elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt.

2019. évi adataink szerint az 52 hátrányos helyzetű gyermek 19 családban nevelkedik. Az 52 gyermekből szünidei gyermekétkeztetésben 41 hátrányos helyzetű gyermek részesült a törvényes képviselője kérelme alapján.

A 2019. évben megállapított hátrányos helyzetű gyermekek életkori megoszlása	
Életkor	Létszám
0-2	0
3-5	18
6-13	29
14-17	5
18 évesnél idősebb	0

2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

2.2.1. Települési támogatások

Az Szt. 45. § (3) bekezdése alapján az önkormányzat a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére létfenntartási, valamint rendkívüli települési támogatást nyújt a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján. Kifejezetten a fiatalok életkezdéséhez, gyermekváráshoz, beiskolázáshoz, gyermekétkeztetéshez kapcsolódó egyedi települési támogatás nem szerepel a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletben.

Az önkormányzat anyagi lehetőségeit az évről évre változó állami költségvetési szempontok, normatívák, a dinamikus változó jogszabályok és a lakosság szükségletei, igényei határozzák meg.

2019 januárjában módosításra került a 8/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet, bevezetésre került egy új települési támogatás, az évi egyszeri szociális juttatás. A szociális szempontból rászoruló személyek részére – életminőségük javítása érdekében – évi egyszeri szociális juttatás nyújtható a jegyző által az Szt. 18. §-a és a Gyvt. 138. §-a alapján vezetett nyilvántartásnak az évi egyszeri szociális juttatás megállapítását megelőző 12 hónapnál nem régebbi adatai, valamint a Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálat adatbázisa alapján, legfeljebb 100.000 Ft értékben, a Képviselő-testület egyedi döntésében meghatározott formában és módon.

2019. évben összesen 10.000.000 Ft értékben mintegy 385 rászoruló kapott évi egyszeri szociális támogatás keretében természetbeni támogatásként Erzsébet-utalványt.

Fentieken túl a 2019. évben települési támogatásban összesen 125 háztartás részesült, ebből 31 család rendszeres (lakhatási) települési támogatásban. 2019. évben is a rendkívüli települési támogatást igényelték a legtöbben, 79 háztartás kérte ezt a támogatást, ebből 59 fő egy ízben. Ezt követte nagyságrendben a létfenntartási települési támogatás, amely a 2019-es évben 34 fő részére került megállapításra (ebből 20 fő két alkalommal is kérte), majd a lakhatási költségek enyhítésére szolgáló, jellemzően természetbeni támogatásként nyújtott lakhatási települési támogatás, ezt 31 család kérte, jellemzően 12 hónapra.

A települési támogatások esetében az elutasítások száma 8 db volt, az okok jellemzően nem változtak az elmúlt évekhez képest, ezek általában jogosultsági feltételek hiánya vagy a hiánypótlási felhívás nem teljesítése.

A 2019-es adatok szerint 6.961.000 Ft-ot fizetett ki önkormányzatunk a pénzbeli, 1.545.000 Ft-ot pedig a természetbeni (lakhatási) támogatásokra.

2.2.2. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

Az önkormányzat az elmúlt évekhez hasonlóan 2019. évben is csatlakozott a hátrányos helyzetű felsőoktatási hallgatók támogatására létrehozott Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázathoz. Az önkormányzat 2019-ben 11 érvényes „A” típusú pályázatot benyújtott összesen havi 100.000 Ft támogatásban részesített, 1 fő került elutasításra jövedelmi körülményeire figyelemmel. A támogatások differenciált módon, 6.000-15.000 Ft/hó/fő összegben kerültek megállapításra.

2 fő „B” típusú pályázó, havi 10.000 Ft/fő összegű támogatásban részesül a felsőfokú tanulmányai idejére.

Az előnyt jelentő feltételek között a nagycsaládos, valamint az érintett család valamely tagjának tartós betegsége vagy fogyatékosága szerepelt.

2.3. Gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21. § (1) bekezdése szerint természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középiskolai iskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],
- g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Ha törvény másként nem rendelkezik, a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. A Gyvt. szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése alapján az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
 - ae) nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

A Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése értelmében az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A gyermekek napközbeni ellátásaként az önkormányzat a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását, étkeztetését szervezi és biztosítja azon gyermekek számára, akiknek a szülei, nevelői valamilyen ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A gyermekétkeztetés térítési díjainak megállapítása az önkormányzat képviselő-testületének a hatásköre.

A térítési díj megállapításának jogszabályi háttéréül a Gyvt. 146-151. §-ai és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet) térítési díjra vonatkozó rendelkezései szolgálnak.

Az intézményi térítési díj a Gyvt. 147. § (1) bekezdése értelmében a szolgáltatási önköltség és a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás különbözete. A szolgáltatási önköltséget tárgyévre tervezett adatok alapján tárgyév április elsejéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszak folyamatai indokolják. Az önkormányzat képviselő-testülete az intézményi térítési díjat a kiszámított térítési díjnál eltérően alacsonyabb összegben is meghatározhatja.

A 2019. november 1. napjától hatályos díjak, melyek a Pécel Város Önkormányzatának az önkormányzat intézményeiben alkalmazandó étkezési térítési díjak, valamint az étkeztetés és a házi segítségnyújtás térítési díjának megállapításáról szóló 13/2008. (V. 30.) számú rendeletében kerültek meghatározásra az alábbiak szerint.

a) a bölcsődei ellátás esetében

ebből:

- aa) reggeli: 180 Ft/nap
- ab) tízórai: 40 Ft/nap
- ac) ebéd: 245 Ft/nap
- ad) uzsonna: 70 Ft/nap

b) az óvodai ellátás esetében

ebből:

- ba) tízórai: 160 Ft/nap
- bb) ebéd: 295 Ft/nap
- bc) uzsonna: 85 Ft/nap

c) általános iskola, alsó tagozat esetében

ebből:

- ca) tízórai: 155 Ft/nap
- cb) ebéd: 350 Ft/nap
- cc) uzsonna: 120 Ft/nap

d) általános iskola, felső tagozat esetében

ebből:

- da) tízórai: 150 Ft/nap
- db) ebéd: 350 Ft/nap

dc) uzsonna: 130 Ft/nap

e) középiskolai tanulók esetében az ebéd: 515 Ft/nap.

A bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásért is meghatározott az önkormányzat gondozási térítési díjat, melynek összege 500 Ft/fő/nap.

2013. szeptember 1-jétől a gyermekétkeztetést mint kötelező önkormányzati feladatot, külső szolgáltatóval, a TS Gastro Kft.-vel kötött szerződés útján biztosítja önkormányzatunk. A 2018. évben lefolytatott újabb közbeszerzési eljárás eredményeképp 2018. szeptember 1. napjától 2023. augusztus 31. napjáig továbbra is a TS Gastro Kft. biztosítja a közétkeztetést városunkban. Ez jelenti az önkormányzati fenntartású bölcsődét, óvodákat, a szociális étkeztetés, valamint a szünidei gyermekétkeztetés jogszabályi feladatait.

2.4. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 2016. január 1. napjától hatályos módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés.

A gyermekétkeztetés újraszabályozásának részletszabályait a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet tartalmazza, melynek értelmében 2016. évtől a szünidei gyermekétkeztetés ellátása is kötelező önkormányzati feladat lett. A szünidei étkeztetésről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia.

A gyermek alatt a Gyvt. szerinti gyermek fogalom értendő, így a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:10. § (1) bekezdése szerinti kiskorúak számára kell a szolgáltatást megszervezni.

Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek köre nem változott, de a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen.

2019-ben a jogosultak értesítése, a jogosultság fennállásának ellenőrzése, az étel megrendelése a Péceli Polgármesteri Hivatal Igazgatási Irodája feladatát képezte, az igényléshez, a nyomtatvány kitöltéséhez és átvételéhez a Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálat nyújtott segítséget.

A szünidei étkeztetés 2019. évi adatai:

Szünidő típusa	Étkeztetésben részesülő hátrányos helyzetűek száma
tavaszi	14
nyári	26
ősz	18
téli	13

A 2019. évi nyári szünidei étkeztetésben részesülő hátrányos helyzetűek életkori bontása	létszám
0-2	1
3-5	8
6-13	16
14-18-nál idősebb	1

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az Szt. és a Gyvt. 2016. január 1. napján hatályba lépő rendelkezései által új ellátási forma jött létre, a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, amellyel a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja jött létre. Ezzel egyidejűleg a járási székhelyeken megalakultak a család- és gyermekjóléti központok.

Az Szt. 86. § (1) bekezdés a) pontja alapján 2016. január 1-jétől a települési önkormányzatok kötelesek biztosítani a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtetnek, vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van. (A 2016. január 1-ig hatályos szabályok alapján a családsegítést az a települési önkormányzat volt köteles biztosítani, amelynek a területén kétezer főnél több állandó lakos élt.)

A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése alapján 2016. január 1-jétől a polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. (A 2016. január 1-ig hatályos szabályok alapján minden települési önkormányzat köteles volt gondoskodni a gyermekjóléti feladatok ellátásáról.)

Az Szt. előírásai szerint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat feladata egyrészt a gyermekjóléti szolgáltatás, másrészt a családsegítés.

A gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások rendszerét a Gyvt. szabályozza. A Gyvt. tartalmazza az ellátásokra vonatkozó alapvető szabályokat, ellátási formákat, valamint a működtetésre vonatkozó kötelezettségeket. A gyermekek védelmének rendszerét négy fő kategóriába sorolja: pénzbeli és természetbeni ellátások, gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, hatósági intézkedések. A gyermekjóléti alapellátások részei: a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása és a Biztos Kezdet Gyerekház.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében magában foglalja:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájutás segítését,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezését,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatását, segítését, tanácsokkal való ellátását, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezését,
- a szabadidős programok szervezését és
- a hivatalos ügyek intézésének segítését.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető, mely ellátja a Gyvt. 39. § és a 40. § (2) bekezdése szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A Gyvt. 94. § (1)-(2) bekezdései alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekvédelem helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, az önkormányzat területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A települési önkormányzat a Gyvt.-ben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

3.1 A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

Önkormányzatunk a család- és gyermekjóléti szolgáltatás Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatait az önkormányzat által fenntartott Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja.

Az intézmény 2012 májusától az Isaszegi út 3. szám alatt működik. Az intézmény működési költségeinek fedezetéül a központi költségvetés által biztosított normatív támogatás, valamint az önkormányzati kiegészítés szolgált. Az intézmény személyi állományának létszámát a Képviselő-testület határozza meg. 2019. évben az engedélyezett létszámkeret 8 fő, ebből betöltött 8 fő volt.

Az intézményben dolgozó főállású dolgozók:

- intézményvezető 1 fő (szociális munkás)
- család- és gyermekjóléti szolgálat:
 - szociálpedagógus 1 fő,
 - szociális munkás 1 fő (intézményvezető),
 - folyamatban lévő tanulmányai végző – felmentett 3 fő
- házi segítségnyújtás, étkeztetés: szakképzett gondozónő 3 fő.

Az intézmény nyitva tartása és ügyfélfogadási ideje:

- Hétfő: 8 – 18 óráig (16.30 órától jogi segítségnyújtás, kéthetente 16.30 – 18.00 óráig önkéntes alapon, díjazás nélkül)
- Kedd: 8 – 16.30 óráig
- Szerda: 8 – 16.30 óráig
- Csütörtök: 8 – 16.30 óráig
- Péntek: 8 – 12 óráig adományok osztása (gyerek-, felnőtt ruha, cipő)

2016. január 1. napjától a Gyvt. kétszintű jelzőrendszert épített ki. A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladata. A jelzőrendszer tagjai a Gyvt. 17. §-ában és az Szt. 64. §-ában felsorolt szervek, személyek. Így: az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, a köznevelési intézmények, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek, a munkaügyi hatóság, a javítóintézet, a gyermekjogi képviselő.

A jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál. A szolgálatok fogadják a jelzéseket, a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez igazodó intézkedést tesznek, tájékoztatják a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről, felhívják a jelzésre köteles szervezeteket a jelzési kötelezettség teljesítésére. A gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén a jelzőrendszer tagjai közvetlenül tesznek javaslatot a hatóság intézkedésére. A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatók és a gyámhatóságok a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatait erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezelik.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása a család- és gyermekjóléti központ feladata. Ennek keretében koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját, szakmai támogatást nyújt, szükség esetén intézkedik, segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában, szükség esetén megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést.

A jelzőrendszer tagjainak nemcsak jelzési, hanem együttműködési kötelezettségük is van.

Ennek területei: a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében szervezett esetmegbeszélés, egy gyermek, egyén vagy család ügyében, lehetőség szerint az érintetteket és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva szervezett esetkonferencia, éves szakmai tanácskozás, család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szervezett szakmaközi megbeszélés.

2019. évben is – az előző évekhez hasonlóan – a köznevelési intézményektől érkezett a legtöbb jelzés. Az

írásbeli jelzések alapján indul el a szociális munka szakmai előírásai szerinti családgondozás, amelynek során a családgondozó feltérképezi a gyermek és családja környezetét, kapcsolatrendszerét, az életvezetési szokásait, gazdálkodásukat, mindazokat az információkat, amelynek alapján elkezdheti a munkát. Az a cél, hogy a veszélyeztetés megszűnjön, a család problémái megoldódjanak, ehhez minden lehetséges segítséget megkapjanak, ezáltal elkerülhető legyen a legvégső megoldás, gyermek családból való kiemelése.

A gyermekjóléti tevékenység számadatai

Tevékenységek	Létszám	
	2018. év	2019. év
alapellátásban gondozott gyermek	144	147
védelembe vettek száma	39	76
szakellátásban élő	20	27

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma	Esetszám	
	2018. év	2019. év
Egészségügyi szolgáltató (ebből védőnői)	49 (30)	48 (29)
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	40	37
Napközi kisgyermek ellátását nyújtók	49	32
Átmeneti gondozást biztosítók	9	7
Köznevelési intézmény	92	57
Rendőrség	22	9
Ügyészség, bíróság	6	2
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	0	0
Állampolgár	18	9
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	44	31
Összesen	329	232

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek adatai	Esetszám	
	2018. év	2019. év
Információnyújtás	640	606
Segítő beszélgetés	610	578
Tanácsadás	324	310
Hivatalos ügyben való közreműködés	303	301
Családlátogatás	702	710
Közvetítés más szolgáltatásba	454	423
Pszichológiai tanácsadás	13	0
Jogi tanácsadás	56	72
Konfliktuskezelés	78	67
Szakmaközi megbeszélés	6	8

Esetkonferencia	6	12
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	0	0
Adományozás	990	984
Válsághelyzetben lévő várandós anya	15	15

2018. évben a 4197 esetből az ellátott gyermekek száma 1123 fő, 2019-ben a 4086 esetből az ellátott gyermekek száma 230 fő volt.

Kezelt probléma típusa szerinti eloszlás	Esetszám	
	2018. év	2019. év
Anyagi	154	154
Gyermeknevelési	25	19
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	33	9
Magatartászavar	38	25
Családi konfliktus	38	29
Szülők vagy család életvitele	51	40
Szülői elhanyagolás	lelki 32, fizikai 18	lelki 32, fizikai 18
Családon belüli bántalmazás	lelki 27, fizikai 17	lelki 23, fizikai 17, szexuális: 3
Fogyatékoság, retardáció	6	10
Szenvedélybetegségek	15	18

2018. évben a 454 eseten belül az ellátott gyermekek száma 311 fő, 2019. évben a 347 eseten belül az ellátott gyermekek száma 230 fő volt.

Az alapellátás az intézmény keretein belül, önkéntesség alapján működik. Amennyiben az alapellátás nem vezet eredményre, illetve a gyermekek veszélyeztetettsége ezzel az ellátási formával nem szüntethető meg, hatósági intézkedésre, védelembe vételre van szükség. Ebben az esetben a járási gyámhivatal kötelezi a szülőket a veszélyeztetés megszüntetésére, amelynek érdekében mind a gyermekjóléti szolgálat, mind a gyermekjóléti központ intenzív családgondozást végez annak érdekében, hogy a család betartsa a gondozási-nevelési tervben foglaltakat.

Az intézmény az alapellátás és a védelembe vétel során is kapcsolatot tart mindazokkal az intézményekkel, családtagokkal, akik a család életében pozitív változást hozhatnak.

A legproblémásabb esetekben, amikor az előrelépés érdekében szükséges, esetkonferencia összehívására kerül sor, melyre mindenki meghívásra kerül, akik az ügyben érintettek, illetve fontos információkkal bírnak. A feladatok közé tartozik a nevelésbe vett gyermekek családjának gondozása is, annak érdekében, hogy a család képessé váljon a gyermek visszafogadására. Sajnos, erre nagyon kevés a pozitív példa, a családok igen ritkán tudnak változtatni korábbi életvitelükön. Ez jellemzően nem a jó szándékukon, hozzáállásukon, hanem a kilátástalan lakáshelyzetükön, munkanélküliségén, alulmotiváltságukon múlik.

Az intézmény feladatai közé tartozik, hogy gyámhivatali megkeresésre környezettanulmányt is készít.

A gyermekjóléti szolgálat a különböző gondozási formák keretében megjelenők és az egyszeri segítséget kérők számára az alábbi szakmai tevékenységeket végzi:

- segítő beszélgetés
- információnyújtás
- hivatalos ügyek intézésének segítése
- ellátáshoz juttatás

- e) szakvélemények beszerzése, konzultáció
- f) más szakember által nyújtott szolgáltatások megszervezése
- g) a család otthonában történő meglátogatása
- h) krízisintervenció
- i) jogi segítségnyújtás
- j) pszichológiai konzultáció vagy terápia biztosítása
- k) esetmegbeszélések összehívása
- l) felülvizsgálati, védelembe vételi, elhelyezési tárgyalásokon való részvétel
- m) szociális válsághelyzetben lévő anya gondozása
- n) örökbefogadással kapcsolatos feladatok
- o) közvetítés más szolgáltatásokba (anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Sajnálatos tény, hogy egyre fiatalabbak kerülnek szabálysértés vagy bűnelkövetés miatt a rendőrség látókörébe. A gyermek- és fiatalok elkövetőkről a rendőrség értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.

A vétséget elkövető fiatalok közül azok, akiket a nyomozóhatóság eljárás alá vont, pártfogó felügyelet alá kerülnek.

Az intézmény változatlanul jó kapcsolatot tart fenn a gyámhivatallal, mely annak is köszönhető, hogy az intézmény az elmúlt években sokat tett a jelzőrendszer hatékony működésének megteremtése érdekében.

Minden év február 28-ig éves jelzőrendszeri konferencia megszervezésére és megtartására is sor kerül. Ezen a fórumon nyílik lehetőség a város intézményei gyermekvédelmi tevékenységének áttekintésére, egymás munkájának megismerésére, a jövőbeni feladatok kijelölésére. Ennek eredménye az évenként március 31-ig elkészítésre kerülő intézkedési terv.

3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, ezzel összefüggő tapasztalatok

3.2.1. A gyermekek napközbeni ellátásának formáit a Gyvt., illetve a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályozza. A Gyvt. 41. §-a értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A fenntartóknak a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azon gyermekeket, akiknek szülője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, három vagy több gyermeket nevelő családban él, egyedülálló szülő neveli vagy védelembe vett gyermek.

A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. A gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái a gyermekek életkorának megfelelően:

- a) bölcsődei ellátás (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde);
- b) napközbeni gyermekfelügyelet;
- c) alternatív napközbeni ellátás.

- a) Bölcsődei ellátás (3 év alatti gyermekek ellátása)

A Gyvt. 42. §-a alapján a bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Minden 3 éven aluli gyermek ellátását biztosító ellátási forma bölcsődei ellátásnak minősül. 2017. január 1-jétől 2 intézményi (bölcsőde, mini bölcsőde) és 2 szolgáltatási (családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde) formában biztosítható a gyermekek napközbeni ellátása. Bölcsődei ellátásban a gyermekek 20 hetes kortól 3 éves korukig részesülhetnek, kivéve, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy

értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja – ebben az esetben a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig gondozható, nevelhető -, valamint ha a gyermek sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult, ebben az esetben a hatodik életévének betöltését követő augusztus 31-ig részesülhet bölcsődei ellátásban.

A bölcsőde az alapellátáson túl – szolgáltatásként - speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segítheti a családokat.

A bölcsődei nevelés-gondozás célja a családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

- Bölcsőde (Gyvt. 43. §)

A bölcsődei ellátások új rendszerében a bölcsőde jelenti a hagyományos bölcsőde intézményét, amely a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint nyújt napközbeni ellátást. A bölcsőde intézményes komplex szolgáltatás, a bölcsődei szabvány, a szakképzett szakszemélyzet és a tárgyi feltételek tekintetében. Egy bölcsődei csoport működtetéséhez 2 fő kisgyermeknevelő és egy bölcsődei egységben - 1 vagy 2 csoport - 1 fő bölcsődei dajka alkalmazása szükséges. Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét - ez esetben 14 gyermek -, valamint ha a bölcsődei csoportban sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermeket is ellátnak. Sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása történhet a nem sajátos nevelési igényű gyermekekkel közös csoportban vagy speciális bölcsődei csoportban.

A bölcsődék, mini bölcsődék eddigi normatív finanszírozását felváltotta a feladatalapú finanszírozás, melynek keretében az intézmények számára a központi költségvetés valamennyi intézmény esetében bértámogatást (a jogszabályban előírt kötelező létszámba átlagbér alapú támogatást) és üzemeltetési támogatást biztosít (az adott település adóerő-képességének figyelembe vételével), mely hozzásegíti az önkormányzatokat az eredményes és hosszútávon működőképes feladatellátáshoz.

A bölcsőde szervezetileg működhet:

- önálló bölcsődéként, annak tagintézményeként,
- bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- többcélú óvoda-bölcsődéként,
- többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként.

- Mini bölcsőde

A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, mely a bölcsőde intézményéhez képest kisebb létszámú csoportban, egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést. Az új intézménytípus bevezetésével lehetőség nyílik arra, hogy amennyiben a településen legfeljebb 7 kisgyermek – ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, akkor 8 fő – ellátására jelentkezik igény, abban az esetben egy, a bölcsődétől egyszerűbb létesítési és működtetési formát hozzon létre a települési önkormányzat. Ha a bölcsődei csoportban sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermeket is ellátnak – ebben az esetben legfeljebb 5, illetve 3 fő kisgyermek nevelhető, gondozható a sajátos nevelési igényű gyermekek létszámától függően. A mini bölcsődében csoportonként szükséges 1 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka alkalmazása. A mini bölcsőde szervezetileg működhet óvoda mellett is. A mini bölcsőde működtetéséhez a bölcsődéhez hasonlóan a központi költségvetés feladatalapú finanszírozás biztosít.

A mini bölcsőde szervezetileg működhet

- önálló bölcsődéként, annak tagintézményeként,
- bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- többcélú óvoda-bölcsődéként,
- többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődéként való működtetésére nincs lehetőség.

- Munkahelyi bölcsőde

A munkahelyi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, melyet a foglalkoztató tart fenn, elsősorban a nála keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei részére. Munkahelyi bölcsődét a foglalkoztatón kívül a foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján más fenntartó is fenntarthat (a foglalkoztatónál keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei bölcsődei ellátásának biztosítására). A szolgáltatás jellegű – nem intézményi keretek között – munkahelyi bölcsőde elsősorban a munkavégzés helyéül szolgáló épületben, a foglalkoztató tulajdonában álló ingatlanban, vagy a foglalkoztató által e célra bérelt ingatlanban működhet. Az ellátható gyermekek száma egy munkahelyi bölcsődei csoportban legfeljebb 7 fő lehet (ha minden gyermek betöltötte a második évét 8 fő). Az ellátás biztosításához 1 fő szolgáltatást nyújtó személy vagy kisgyermeknevelő szükséges – a fenntartó döntése alapján –, amennyiben pedig ötnél több gyermek ellátása történik, szükséges plusz 1 fő segítő személy alkalmazása is, azonban az alkalmazás feltételeiben a fenntartó maga dönthet (teljes munkaidős, részmunkaidős, szociális gondozói díjban részesülő személy). A segítő személy munkaidejét a gyermekek napirendjéhez igazítottan kell meghatározni. A munkahelyi bölcsődében több csoport is létrehozható. A munkahelyi bölcsőde működtetéséhez a központi költségvetés biztosít forrást, melynek összege 2019-ben a költségvetési szervek esetén 360 000 Ft/fő/év, illetve egyéb fenntartók esetén ennek az összegnek az 50 %-a, azaz 180 000 Ft/fő/év.

- Családi bölcsőde

A családi bölcsődében is 20 hetes korától 3 éves koráig nevelhető, gondozható a kisgyermek. A családi bölcsőde a szolgáltatásjellegéből adódóan az intézményi ellátásoktól sokkal egyszerűbben, gyorsabban kialakítható - akár a szolgáltatást nyújtó saját otthonában, vagy más e célra kialakított helyiségben. Családi bölcsődében legfeljebb 5 gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy mellett segítő személyt is alkalmaznak – ebben az esetben a meghatározott létszámon felül még 2 gyermek ellátása biztosítható.

A családi bölcsődében kettő munkakör létesíthető, a szolgáltatást nyújtó személy egy 100 órás tanfolyam (a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam) keretében szerezheti meg a szolgáltatás nyújtására jogosító tanúsítványt, vagy a kisgyermeknevelő munkakör, melynek képesítési előírásait az NM rendelet tartalmazza. A családi bölcsőde működtetéséhez a központi költségvetés biztosít forrást, melynek összege 2019-ben 360 000 Ft/fő/év. Amennyiben a családi bölcsődei ellátásról társulás gondoskodik, úgy az ellátottak után a fajlagos összeg 130%-a igényelhető.

b) Napközbeni gyermekfelügyelet

A napközbeni gyermekfelügyelet a gyermekek napközbeni ellátásának olyan szolgáltatási formája, melyben a szolgáltatást nyújtó személy a gyermekek életkorának megfelelően ellátást biztosít a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő, illetve az óvodai nevelés alól felmentett gyermekeknek, a magántanuló számára, illetve az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára a kötelező tanórai és egyéb foglalkozáson való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben.

Napközbeni gyermekfelügyelet keretében a gyermek 20 hetes korától annak a tanévnek a végéig gondozható, amelyben a 14. életévét betölti, kivétel ez alól a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek, mert ő annak a tanévnek a végéig részesülhet ellátásban, amelyben a 16. életévét betölti.

A napközbeni gyermekfelügyelet megszervezhető a szolgáltatást nyújtó saját otthonában, más, e célra kialakított helyiségben, vagy a szülő, törvényes képviselő otthonában (az NM rendelet 44/C. §-ában felsorolt esetekben).

Napközbeni gyermekfelügyelet keretében a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beleértve legfeljebb 7 gyermek napközbeni ellátása biztosítható. Kivételt képez, ha a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatásban sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátását is biztosítja a szolgáltatást nyújtó. Egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén a maximális gyermeklétszám 5 fő, kettő vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén legfeljebb 3 fő gyermek napközbeni ellátása biztosítható.

Napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást az a nagykorú, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri

rendeletben előírt tanfolyamon eredményesen részt vett.

A napközbeni gyermekfelügyelet működtetéséhez a központi költségvetés nem biztosít forrást.

c) Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátásnak minősül a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott szabadidős és prevenciós szolgáltatás, mely a gyermek szocializációját támogatja, illetve erősíti a szülő-gyermek kapcsolatot, valamint a csellengő, vagy veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosít nappali felügyeletet, sport-, illetve egyéb foglalkozást, étkeztetést. Az alternatív napközbeni ellátások a helyi igényekhez igazodóan, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységhez kapcsolódóan megszervezett, önálló szakmai programban rögzített tevékenységek, melynek során kiemelt figyelmet kell tulajdonítani a prevenciónak, a szocializációnak, a korai, egyéni és csoportos fejlesztéseknek. A tevékenységek időpontja és rendszeressége is a helyi szükségleteknek és igényeknek megfelelően alakítható. Ez az ellátási forma különösen azokban az időszakokban indokolt, amikor az iskolai napközi nem működik, illetve azon túl igény jelentkezik a gyermekek felügyeletére és foglalkoztatására, továbbá amikor nincs tanítás az iskolában. Az alternatív napközbeni ellátás működtetéséhez a központi költségvetés nem biztosít forrást.

A Gyvt. 94. §-a a települési önkormányzatok gyermekvédelmi feladatait lakosságszám alapján határozza meg.

(1) A települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

(2) A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint, a (2a)-(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja - a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai kivételével - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha a (2a)-(4) bekezdés alapján nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a másol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

(2a) Polgármesteri hivatal működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki. Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat fenntartója társulás, a társulás társulási megállapodásban megjelölt székhelye kizárólag az e bekezdés szerint feladatellátásra kötelezett önkormányzat lehet.

(3) Az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

a) tízezerél több állandó lakos él, bölcsődét,

b) húszezerél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,

c) harmincezerél több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát köteles működtetni.

(3a) Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

3.2.2. Önkormányzatunk a gyermekek napközbeni ellátását 2019. augusztus 15. napjáig az alábbi költségvetési szerv fenntartásával és működtetésével biztosította.

Pécel Város Óvodái és Bölcsődéje (a továbbiakban: PVOB) 2119 Pécel, Petőfi utca 1/B
székhelyintézmény (2119 Pécel, Petőfi utca 1/B)

PVOB Szivárvány Tagóvodája (2119 Pécel, Szent Imre körút 13.),

PVOB Gesztenyés Tagóvodája (2119 Pécel, Isaszegi út 3.),

PVOB Napsugár Bölcsődéje (2119 Pécel, Szemere Pál utca 6.)

Pécel Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 116/2019. (IV. 25.) Kt. határozatával döntött a PVOB

2019. augusztus 16. napjával történő átszervezéséről. Az átszervezés eredményeképpen a PVOB-ból kivált a bölcsődei intézményegység és önálló költségvetési szervként létrejött a Péceli Napsugár Bölcsőde (a továbbiakban: Bölcsőde), míg a PVOB Pécel Város Óvodái néven működik tovább.

- A Bölcsőde 2019. évi működését jellemző számszerű adatok az alábbiak.

Az intézmény személyi feltételei:

Szakmai létszám: 15 fő

Technikai létszám: 3 fő

Tanácsadó: 1 fő

A bölcsődei csoportok száma 6. 2019. évben 0 fő sajátos nevelési igényű gyermek részesült bölcsődei nevelésben.

A kihasználtsággal összefüggő adatok:

Engedélyezett férőhelyek száma: 72 fő

Férőhely hiányában elutasítottak száma 16 fő (ebből 4 fő felvételt nyert a 2019/2020-as nevelési évben). Összehasonlításként 2018. évben 7 fő volt az elutasítottak száma, melyből egy esetben sem került sor fellebbezésre.

2019-ben 16 fő került várólistára, ebből 4 gyermek került év közben felvételre.

A nyitvatartási napok száma 215.

A gondozási évben teljesített gondozási napok száma 215.

Az éves kihasználtsága gondozottakhoz viszonyítva 50,1 %.

Normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma összesen 40 fő, ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 2 fő (2019/2020-as nevelési év)
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 2 fő (2019/2020-as nevelési év)
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 1 fő (2019/2020-as nevelési év)
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 19 fő (2019/2020-as nevelési év)
- nevelésbe vett gyermek: 1 fő (2019/2020-as nevelési év)
- család jövedelme alapján: 15 fő (2019/2020-as nevelési év)

A Bölcsődébe járó gyermekek életkori megoszlása 2019. december 31-i állapot szerint

20 hetes - 12 hónapos: 0 fő

13 hó - 24 hónapos: 0 fő

25 hó - 36 hónapos: 54 fő

37 hónapos és idősebb: 15 fő

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (2) bekezdése alapján a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő – tárgyév május 25. napjáig benyújtott – kérelme alapján a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti, a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban: felmentést engedélyező szerv) felmentheti az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, csak az óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki, és a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

Az önkormányzatunk által működtetett óvoda 2019-re vonatkozó adatai:

- Pécel Város Óvodái székhelyintézmény adatai (2019. október 1-jei állapot szerint)

Óvodai csoportok száma: 7 csoport

Gyermeklétszám: 200 fő

Integráltan nevelt SNI (sajátos nevelési igényű) gyermekek száma: 1 fő

Az éves kihasználtság a gondozottakhoz viszonyítva: 112%

Normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma összesen: 129 fő

Ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 17 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 3 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 2 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 44 fő
- nevelésbe vett gyermek: 1 fő
- család jövedelme alapján: 63 fő

Az óvodai nevelés alól 3 fő gyermek kért felmentést.

- Pécel Város Óvodái Gesztenyés Tagóvodája adatai (2019. október 1-jei állapot szerint)

Óvodai csoportok száma: 4 csoport

Gyermeklétszám: 76 fő

Integráltan nevelt SNI gyermekek: 1 fő

Az éves kihasználtság a gondozottakhoz viszonyítva: 119%

Normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma összesen: 61 fő, ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 9 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 1 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 0 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 17 fő
- nevelésbe vett gyermek: 1 fő
- család jövedelme alapján: 33 fő

Az óvodai nevelés alól 1 fő kért felmentést.

- Pécel Város Óvodái Szivárvány Tagóvodája adatai (2019. október 1-jei állapot szerint)

Óvodai csoportok száma: 5 csoport

Gyermeklétszám: 110 fő

Integráltan nevelt SNI gyermekek: 6 fő

Az éves kihasználtság a gondozottakhoz viszonyítva: 119%

Normatív kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetésben részesült kisgyermekek száma összesen: 72 fő,

ebből:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek: 8 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek: 3 fő
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek a családban: 1 fő
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 24 fő
- nevelésbe vett gyermek: 0 fő
- család jövedelme alapján: 36 fő

Az óvodai nevelés alól senki nem kért felmentést.

Az elmúlt évben az önkormányzati óvodába minden 2019. augusztus 31. napjáig jelentkező 3. életévét betöltött gyermeket fel tudtak venni valamelyik intézményegységbe. A 2018/2019-es nevelési évben 6 kisgyermek szülei kérték (és kapták meg) a kötelező óvodai nevelés alóli felmentésüket, ez a szám a 2019-2020-as nevelési évben 4 főre csökkent, jellemzően a gyermek beszoktatási nehézségei miatt döntöttek a szülők a további otthontartás mellett.

3.3.3. Pécelen az alábbi, nem önkormányzati fenntartású óvodák működnek a 2019. szeptember 30-i állapot szerinti létszámadatokkal:

Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda: 75 fő,

Összességében megállapítható, hogy városunkban a gyermekek napközbeni ellátása megoldott, azonban az ellátás színvonalát, minőségét jelentősen javíthatná egy új Gesztenyés Óvoda megépítése, tekintettel az óvodák zsúfoltságára, a tornaszobák hiányára, illetve különösen a Gesztenyés Tagóvoda esetében az óvodai épület állapotára.

3.3. A gyermekek nyári napközbeni ellátásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

Köztudott, hogy a nyári időszak fokozottan veszélyes, főként a tizenéves korosztály számára. Az önkormányzat évről-évre nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a gyermekek napközbeni ellátása - különösen a nyári szünet idején - megoldott legyen.

2019. évben önkormányzatunk a június 17-től augusztus 9-ig tartó időszakra szervezte meg a gyermekek nyári napközbeni ellátását a Kossuth tér 7. szám alatti iskola területén. Önkormányzatunk összességében mintegy 3 millió forintot fordított a gyermekek nyári táboroztatására.

A szünidei ellátást átlagosan napi 40 gyermek vette igénybe. Ennek keretében 3 fő kísérő, jellemzően sportprogramok megszervezésével igyekezett a gyermekek nyári szünidejét színesebbé, változatosabbá tenni. Labdajátékok, görkorcsolya, pingpong, röplabda, futball, csapatjátékok megszervezésére került sor, melynek eredményességét érme kiosztásával is igyekeztek hatékonyabbá tenni. A táborban napi egyszeri meleg étkezést kaptak a résztvevők. A táborozás napi 200 Ft/gyerek hozzájárulást igényelt az érintett családoktól. Az elmúlt évek tapasztalata alapján az önkormányzatunk által szervezett táboroztatás nagy népszerűségnek örvend, jellemző a túljelentkezés.

3.4. A gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

A gyermekek átmeneti gondozására vonatkozó szabályokat a Gyvt. 45-46. §-ai tartalmazzák. Ennek értelmében:

45. § (1) gyermekek átmeneti gondozása keretében - kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja - a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.

(2) A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy bejegyzésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségi állapota, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani vagy utógondozói ellátásban részesül. A fogyatékos gyermek számára a különleges szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

(3) A gyermekek átmeneti gondozásának helyén a gyermek otthontalanná vált szülője is elhelyezhető. A tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet. A tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek átmeneti gondozását - a 7. § (2) bekezdésében foglalt kivételekkel - elsősorban helyettes szülőnél kell biztosítani. A szülő gyermeke ellátásában munkarendjéhez igazodóan részt vesz.

(4) A gyermekek átmeneti gondozása során a gyermek iskolai oktatását - lehetőség szerint - iskolaváltás nélkül kell biztosítani.

(5) A gyermek átmeneti gondozásának megkezdéséről a szülőjének lakóhelye - ennek hiányában a tartózkodási helye - szerinti gyermekjóléti szolgálatot, ha az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a gyermekjóléti központot értesíteni kell. A gyermek átmeneti gondozása megkezdésekor - ha az előreláthatólag harminc napnál hosszabb lesz - el kell készíteni a gyermekre vonatkozó egyéni gondozási nevelési tervet.

(6) A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart, kivéve ha az utógondozói ellátásban részesülő szülő a gyermekével együtt veszi igénybe az ellátást. Ebben az esetben a gyermek átmeneti gondozása legfeljebb a szülő utógondozói ellátásának fennállásáig

tartható fenn az utógondozói ellátás helyszínén.

46. § (1) A gyermek átmeneti gondozása keretében ideiglenes jelleggel, állapotának megfelelő ellátást és éjszakai bentlakást (a továbbiakban: ideiglenes gondozást) kell biztosítani az olyan gyermek számára, aki lakóhelyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül maradt.

(2) Az ideiglenes gondozás során fel kell tární a gyermek felügyelet nélkül maradását előidéző okokat, és egyidejűleg haladéktalanul értesíteni kell a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, illetve a gyermekjóléti szolgálatot, ha az átmeneti gondozást hatósági intézkedés előzte meg, a gyermekjóléti központot a további átmeneti gondozás vagy más gyámhatósági intézkedés megtétele céljából.

(3) A gyermek (2) bekezdésben meghatározott további átmeneti gondozásához minden esetben be kell szerezni a szülő vagy más törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát.

(4) A gyámhatóságot értesíteni kell a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából, ha

a) a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermekéről az ideiglenes gondozásról való értesítést követő három napon belül nem gondoskodik,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő gyermeke átmeneti gondozásához nem járul hozzá, illetve azt nem kéri,

c) a gyermek visszakerülése a szülőjéhez ellentétes a gyermek érdekeivel.

2019. évben a gyermek átmeneti gondozásba vételére a Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálat adatai szerint nem került sor.

A gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó Biztos Kezdet Gyerekház alapvető szabályait a Gyvt. tartalmazza.

A Gyvt. 38/A. §-a értelmében a Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása. A Biztos Kezdet Gyerekház a gyermek sikeres óvodai beilleszkedése, valamint a gyermek és a család sikeres társadalmi integrációja érdekében együttműködik különösen a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a család- és gyermekjóléti központtal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, a helyben elérhető egyéb, a gyermekek és a gyermekes családok számára szolgáltatást nyújtó intézménnyel, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjaival.

Biztos Kezdet Gyerekház Pécelen nem működik.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

Az önkormányzatunk által fenntartott, Péceli Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2019. október 28. napján tartott ellenőrzést a Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) mint működést engedélyező és ellenőrző szerv.

A Kormányhivatal a PE/SZOC/2019-2/2019 ügyiratszámú határozata szerint a fenntartónak és az intézménynek az alábbi hiányosságokat meg kellett szüntetni:

- kezdeményezze a szolgáltatói nyilvántartásban az elérhetőségi adatok módosítását,
- gondoskodjon a szakmai program és a szervezeti és működési szabályzat fenntartó általi jóváhagyásáról,
- vizsgálja meg, hogy a szolgálat épületében kialakítható-e csoportszoba, és készítse el az átalakítás intézkedési tervét,
- egészítse ki a szolgálat továbbképzési tervét a források megjelölésével,
- az eset lezárásáról szóló értesítésben az intézményvezető az igénybe vevőt tájékoztassa az ellátás megszüntetése ellen tehető panasz lehetőségéről, módjáról,
- a tájékoztatási nyilatkozatot egészítse ki a jogszabályokban és a módszertani útmutatókban meghatározott pontokkal,
- mutassa be a gyermekekről vezetett intézményi nyilvántartás kivonatát,
- az együttműködési megállapodás nyomtatványt egészítse ki a jogszabályban és a módszertani útmutatókban meghatározottak szerint a családtagok felsorolásával,

- az esetnapló nyomtatványt a jogszabály szerint készítse el, és gondoskodjon annak módszertani útmutató szerinti vezetéséről,
- az esetátadásra szolgáló formanyomtatványt egészítse ki a módszertani útmutatóban foglalt pontokkal.

A feltárt hiányosságok egy része azonnal pótlásra, az információk aktualizálásra kerültek. A 2019. októberi helyi önkormányzati választások eredményeképpen 2019. november 4. napján Pécelen új képviselő-testület jött létre, amely 2019 decemberében nem tartott rendes ülést, így a szakmai program, valamint a szervezeti és működési szabályzat jóváhagyására csak 2020 februárjában került sor. Ezt önkormányzatunk akkor jelezte a Kormányhivatal felé.

A Kormányhivatal a PE/SZOC/37-3/2020 ügyiratszámú végzésében (a továbbiakban: végzés) a hatósági ellenőrzés során feltárt jogsértések alapján indult hatósági eljárást a 2020. január 10. napján kelt végzésében lezárta. A végzés indokolása megállapította, hogy önkormányzatunk a Szolgálat intézményvezetője 2019. december 20. napján és 2020. január 6. napján kelt levelében tett nyilatkozataival, valamint a csatolt dokumentumokkal igazolta, hogy a hatáskörébe tartozó jogsértéseket megszüntette, továbbá önkormányzatunk a 2020. január 10. napján kelt nyilatkozataival igazolta, hogy a hatáskörébe tartozó jogsértéseket megszüntette, melyre figyelemmel a hatósági eljárást a Kormányhivatal lezárta.

A Péceli Napsugár Bölcsőde vonatkozásában felügyeleti szerv, az intézményvezető tájékoztatása szerint nem végzett ellenőrzést a 2019. évben.

5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A gyermekvédelmi tevékenység vonatkozásában az önkormányzat jövőbeni céljainak arra kell irányulniuk, hogy a város megfelelő környezeti feltételeket jelentsen a felnővekvő fiatal korosztály számára. Olyat, amely alkalmas arra, hogy hasznosan tölthessék el a szabadidejüket, ahol kiszámíthatóak az életviszonyaik, megfelelően felkészülhetnek a felnőtt életükre, illetve ahol az esetlegesen felmerülő problémák esetén szakértő segítséget találhatnak azok megoldásához.

A gyermekek szabadidős programjainak szervezését jelenleg elsősorban a köznevelési intézmények biztosítják (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon). A fiatalokat érdeklő programok visszatárhadják a gyermekeket a különféle deviáns viselkedési formáktól és megfelelő irányba terelhetik őket. A gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységeinek megszervezése nagyon fontos feladat és hosszútávon megtérülő befektetés.

A településen a gyermekvédelem területén végzett munka több szervezetet, intézményt, illetőleg családot érint. Mindehhez elengedhetetlen a személyi és tárgyi feltételrendszer minőségi biztosítása, javítása, állandó, szakképzett és elkötelezett szakemberek megléte, az érintett szakemberek folyamatos továbbképzése, figyelemmel a folyamatosan változó jogszabályi környezetre. Továbbra is együtt kell, hogy működjének a különböző szakterületek gyermekekkel foglalkozó szakemberei, hiszen egymás szakmai kompetenciáit felhasználva valósulhat meg a gyermekvédelmi rendszer eredményes és kiszámítható módon történő működése.

A gyermekvédelmi ellátások jelen formában alkalmasak a felmerülő problémák, a preventív jellegű feladatok megoldására. Súlyosabb helyzetek kezelésére a szakmai háttér biztosított.

6. Tájékoztató a bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról

Önkormányzatunk bűnmegelőzési programmal nem rendelkezik.

A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számára, valamint az általuk elkövetett bűncselekmények számára és a bűnelkövetés okaira vonatkozóan adatokkal nem rendelkezünk, mivel önkormányzatunk gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2019. évi ellátásáról szóló értékelése elkészítéséig az erre vonatkozó adatok a Gödöllői Rendőrkapitányságtól nem érkeztek meg.

7. Civil szervezetekkel történő együttműködés

A városban több civil szervezet szolgálja aktív működésével a település fejlődését. Ezek a szervezetek szerepet vállalnak mind a szabadidő hasznos eltöltésének szervezésében, mind a hagyományőrzésben vagy akár a közbiztonság javításában.

Pécel Város Önkormányzata az általa 2019. évben kiírt pályázaton, illetve egyedi támogatás formájában összesen több mint 4,5 millió forint összeggel támogatta a civil szervezeteket, azok tevékenységének ellátását, rendezvényeik lehetőség szerint színvonalasabb megszervezését. Támogatásban részesült többek között a Bibliai Ifjúsági Szolgálat Egyesület a színvonalasabb működésének biztosítása érdekében, a Péceli Református Egyházközség a nyári ifjúsági- és gyermektáborok szervezéséhez, a Péceli Túrakerékpáros Egylet a családi túrák és versenyek megvalósításának támogatása érdekében, a Péceli Dojo Sportegyesület az egyesület működésének támogatására, valamint a Péceli Természetvédők és Állatbarátok Közhasznú Egyesülete rendezvény lebonyolításának támogatása céljából. Támogatást kapott a Varázskulcs Egyesület, a hátrányos helyzetű gyermekek részére történő fejlesztő foglalkozások szervezése érdekében, valamint a Péceli Roma Önkormányzat, amely szintén a hátrányos helyzetű roma családok számára szervezett szabadidős programokat.

Önkormányzatunk igyekszik kapcsolatot létesíteni és támogatni azokat, akiknek tevékenysége a gyermekek védelméhez, szabadidejük hasznos eltöltésének (pl. sporttevékenység útján) előmozdításához segítséget nyújthat, illetve saját tevékenységi körükön belül gazdagítják a város szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátó rendszerét. Önkormányzatunk nyitott minden olyan kezdeményezésre, amely a civil szférából érkezik és a településen élő gyermekek és családok jólétét, jogbiztonságát szolgálja.

Pécel, 2019. május

Horváth Tibor
polgármester